

Právo odberateľa prihlásiť sa k ne/regulovanej dodávke elektriny alebo plynu vo vzťahu k termínu 31. marca kalendárneho roka

Úrad na základe početných podnetov, žiadostí o výklad, resp. usmernení zo strany odberateľov, ako aj regulovaných subjektov – účastníkov trhu, považuje za potrebné upozorniť na niektoré v ostatnom období novelizované ustanovenia zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“ alebo „ZoE“) vo vzťahu k právam zraniteľných odberateľov elektriny a plynu. Úrad zároveň upozorňuje, že nie je orgánom kompetentným vykladať zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy.

V prípade, že má odberateľ záujem o ukončenie zmluvy o združenej dodávke za cenu regulovanú úradom s dodávateľom napríklad z dôvodu zmeny dodávateľa, zákon o energetike mu túto zmenu podľa ustanovení § 17b ods. 2 a 3 umožňuje len v jednom termíne, a to dorúčením oznámenia o výpovedi do 31. marca kalendárneho roka s účinnosťou zániku zmluvy k 31. decembru kalendárneho roka (t. j. až o 9 mesiacov od doručenia oznámenia). Podľa ustanovenia §17b ods. 2 a 3 ZoE zmluva o združenej dodávke elektriny alebo plynu za cenu regulovanú úradom sa uzatvára na dobu určitú v trvaní jedného kalendárneho roka. Zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo plynu za cenu regulovanú úradom je možné vypovedať len podľa odseku 3, t. j. prejavom vôle odberateľa do 31. marca - dorúčením oznámenia o výpovedi, pričom zmluva o združenej dodávke elektriny alebo plynu za cenu regulovanú úradom zaniká k 31. decembru.

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) preto týmto upozorňuje odberateľov elektriny a plynu, aby v prípade, že majú záujem o prechod na neregulovanú cenu od 1.1.2024, prípadne o zmenu dodávateľa v rámci regulovanej ceny, podali žiadosť u svojho dodávateľa o túto zmenu do 31.3.2023.

Zároveň úrad upozorňuje na to, že ustanovenie § 17c ods. 7 ZoE upravuje možnosť dodávateľa dohodnúť si s odberateľom v zmluve na dobu určitú zmluvnú pokutu pre prípad porušenia povinnosti odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti počas dohodnutej doby alebo počas trvania zmluvného vzťahu odoberať elektrinu alebo plyn.

Úrad vyzýva dodávateľov elektriny a plynu, aby v rámci bežných obchodných štandardov a zvykov umožnili na základe žiadostí odberateľov ukončiť zmluvu na odber elektriny alebo plynu, bez predlžovania procesu zmeny dodávateľa, pri dodržaní zákonných povinností a primeraných zmluvných podmienok.

V prípade, že ide o subjekt, ktorý nemá regulovanú cenu, ale spĺňa požiadavky na zaradenie pod zraniteľných odberateľov elektriny alebo plynu s regulovanou cenou a vie ich preukázať, musí tak urobiť v rovnakom termíne do 31.3.2023, s účinnosťou od 1.1.2024.

Odberatelia, ktorí nemajú uzatvorenú zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo plynu na dobu presahujúcu 31. december kalendárneho roka, ktorí odoberajú elektrinu alebo plyn za cenu nepodliehajúcu cenovej regulácii, pričom spĺňajú podmienky na jej priznanie, môžu požiadať najneskôr do 31. marca dodávateľa elektriny alebo plynu poskytujúceho univerzálnu službu o uzatvorenie zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo plynu za cenu regulovanú úradom na nasledujúci kalendárny rok.

Malé podniky sa medzi zraniteľných odberateľov môžu zaradiť až po preukázaní histórie spotreby za predchádzajúci kalendárny rok, a teda v prípade, že odberateľ ako nový malý podnik začne odberať energiu 1.1.2023 (alebo v priebehu minulého kalendárneho roka zmenil odberné miesto), napriek tomu, že ešte nemá históriu spotreby, mal by požiadať do 31.3.2023 o priznanie regulovanej ceny od 1.1.2024, aby mu ju dodávateľ, po splnení všetkých ostatných podmienok (preukázanie, že spotreba za všetky odberné miesta malého podniku za kalendárny rok nepresiahne 30 MWh za elektrinu a 100 MWh za plyn), mohol od 1.1.2024 priznať.

Kto je zraniteľným odberateľom?

§ 2 písm. k) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a v § 3 písm. a) bod 10. zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je uvedené, kto patrí do kategórie zraniteľných odberateľov:

1. odberateľ elektriny v domácnosti,
2. odberateľ plynu v domácnosti,
3. odberateľ elektriny mimo domácnosti s celkovým ročným odberom elektriny za predchádzajúci rok najviac 30 000 kWh,
4. odberateľ plynu mimo domácnosti s celkovým ročným odberom plynu za predchádzajúci rok najviac 100 000 kWh,
5. odberateľ elektriny mimo domácnosti okrem odberateľa elektriny podľa bodu 3., ktorý odoberá elektrinu na prevádzku zariadenia sociálnych služieb zapísaného do registra sociálnych služieb, na prevádzku zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, na prevádzku bytového domu s nájomnými bytmi vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré sú určené na sociálne bývanie podľa osobitného predpisu, alebo na prevádzku bytového domu s nájomnými bytmi v rámci štátom podporovaného nájomného bývania podľa osobitného predpisu,
6. odberateľ plynu mimo domácnosti okrem odberateľa plynu podľa bodu 4., ktorý odoberá plyn na prevádzku zariadenia sociálnych služieb zapísaného do registra sociálnych služieb, na prevádzku zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na prevádzku bytového domu s nájomnými bytmi vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré sú určené na sociálne bývanie podľa osobitného predpisu, alebo na prevádzku bytového domu s nájomnými bytmi v rámci štátom podporovaného nájomného bývania podľa osobitného predpisu,
7. skupina koncových odberateľov plynu, ktorými sú vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, odoberajúca plyn na výrobu tepla a ohrev teplej úžitkovej vody pre domácnosti, zákonne zastúpená fyzickou osobou alebo právnickou osobou vykonávajúcou správu spoločného tepelného zdroja zásobujúceho bytový dom teplom a teplou úžitkovou vodou,
8. skupina koncových odberateľov elektriny, ktorými sú vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, odoberajúca elektrinu na výrobu tepla a ohrev teplej úžitkovej vody pre domácnosti, zákonne zastúpená fyzickou osobou alebo právnickou osobou vykonávajúcou správu spoločného tepelného zdroja zásobujúceho bytový dom teplom a teplou úžitkovou vodou.

ZDROJ: [Právo odberateľa prihlásiť sa k ne/regulovanej dodávke elektriny alebo plynu vo vzťahu k termínu 31. marca kalendárneho roka | Úrad pre reguláciu sieťových odvetví \(gov.sk\)](#)